

Tokat'ın 68 km güneybatısında yer alan Sulusaray, Sabastopolis antik kenti üzerinde kurulmuştur.

Yunanca bir kelime olan Sebastopolis büyük, ulu, azametli şehir anlamına gelmektedir. Şehrin en büyük tanrısı Heraklestor. Şehrin adı bazı kaynaklarda Heraklepolis olarak geçmektedir. Şehrin kuzeyinde,

Çekerek ırmağı üzerinde Roma dönemine ait köprüde şehrin bu adı ile ilgili kitabe bulunmaktadır.

Antik Sebastopolis şehrinin ne zaman kurulduğu henüz kesin olarak bilinmemektedir. Sebastopolis'in Roma Bizans'ın tarihi yol ağı içinde önemli yeri vardır.

Doğudan batıya giden yollar ile güney ve iç Anadolu'dan gelip Karadeniz'e ulaşan yol ağı üzerinde bulunan Sebastopolis'in M.Ö.1.yüzyılda kurulmuş olduğu belirtilmektedir. Roma İmparatoru Trajan zamanında (M.S.98-117) Pontus Gaticus ile Polemoniacus eyaletinden ayrılarak Capadokia eyaletine dahil edilmiştir. Bu konudaki kitabe Capadokia Valisi Arrianus adına şehrin ileri gelenleri ve halkı tarafından dikilmiştir.

Sebastopolis stratejik konumu, verimli toprakları ve yakınındaki termal tesisleri sayesinde her dönem cazibe merkezi olmuştur.

Sebastopolis Karedeniz'i Kapadokya'ya bağlayan yol güzergahı üzerindedir. Roma döneminde yapılmış olan köprü bugünde kullanılmaktadır.

Önemli yollar kavşağındaki Sebastopolis'te Milattan sonra 4.yüzyılda Kelkit vadisinin kontrolü için Roma ordusunun bir garnizonunun bulunduğu ele geçen yazıtlardan anlaşılmıştır.

Augustus'tan itibaren gelişimine devam eden şehri yol güzergahında olmasından dolayı askeri ve ticari bakımdan bir gelişim göstermiştir

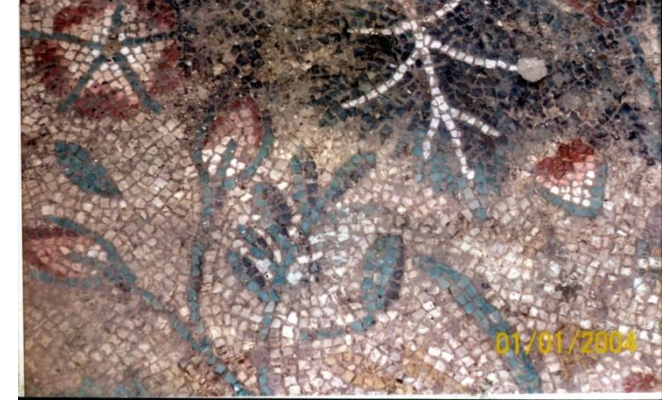

Yazıt ve sikkeler şehirde Hellenistik-Roma ve Bizans dönemlerinde yoğun bir yerleşim olduğunu

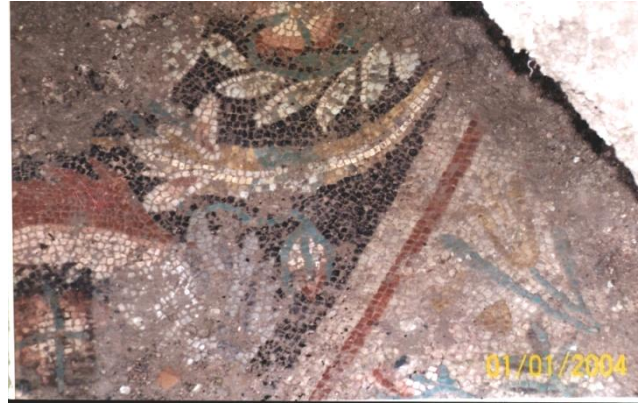
göstermektedir. Kentte görülen yapılar Geç Roma ve Erkan Bizans dönemine aittir.

Roma İmparatoru Trajan döneminde (M.S.98-117) para basmaya başlayan Sebastopois Hellenistik-Roma ve Bizans dönemlerinde zengin ve mutlu bir kent olarak varlığını sürdürmüştür.

Sebastopolis oldukça verimli bir ova üzerine kurulmuştur. Ele geçen parçalar ve açığa çıkarılan yapılar kentin Hellenistik-Roma ve Bizans dönemlerinde Anadolu'nun en büyük kentlerinden biri olduğunu göstermektedir. Burada kullanılan malzemelerin kalitesi ve bolluğu şehrin o denemdeki zenginliğini göstergesidir.

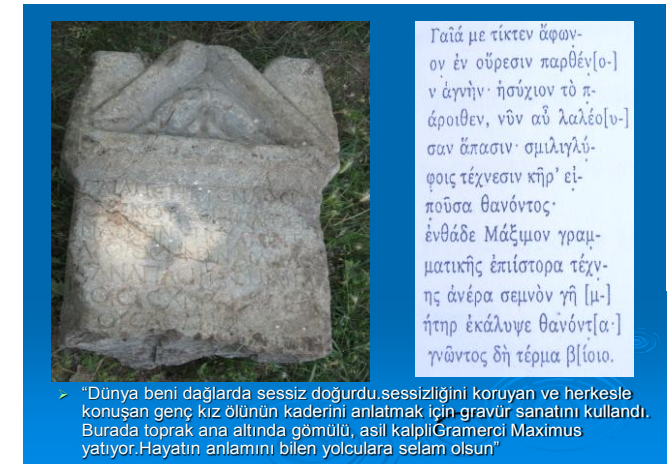
Roma döneminde şehrin önemini gösteren bir yazıtta "Hayırsever Sebastopolis halkı tarafından Olimpia'da birinci olimpiyatlar sırasında İmparator Hadrian onuruna elçiler Scpius Cation ve Caius Postumus vasıtasıyla gönderildi " şeklinde bir ibare bulunmaktadır.

Yapılan kazı çalışmalarında kilise, hamam, gymnasium, şehir suru gibi yapılar açığa çıkarılmıştır.

Sebastopolis'te erken Hıristiyanlık dönemine ait Asyanın en büyük kiliselerinden birisi yer almaktadır.

Sulusaray'ın her yerinde antik döneme ait çok sayıda friz, arşitrav, sütun gibi mimari parçalar ile kitabelerin tespit edilmesi üzerine Tokat Müzesi tarafından kurtarma ve sondaj kazıları yapılmıştır.

Γαῖά με τίκεν ἄφω-
ον ἐν οὔρεσιν παρθέν[ο-]
ν ἀγνήν· ἠσύχιον τὸ π-
ἀροιθεν, νῦν αὖ λαλέο[υ-]
σαν ἄπασιν· σμιλιγλύ-
φοις τέχνησιν κήρ' εἰ-
ποῦσα θανόντος·
ἐνθάδε Μάξιμον γραμ-
ματικῆς ἐπίστορα τέχνη-
ς ἀνέρα σεμνὸν γῆ [μ-]
ἦτηρ ἐκάλυψε θανόντ[α-]
γνώτος δὴ τέρμα βί[οιο].

> "Dünya beni dağlarda sessiz doğurdu. sessizliğini koruyan ve herkesle konuşan genç kız ölünün kaderini anlatmak için gravür sanatını kullandı. Burada toprak ana altında gömülü, asil kalpli Gramerci Maximus yatıyor. Hayatın anlamını bilen yolculara selam olsun!"

SULUSARAY KAYMAKAMLIĞI

TEL : 0356 651 62 52 FAKS: 03566516355

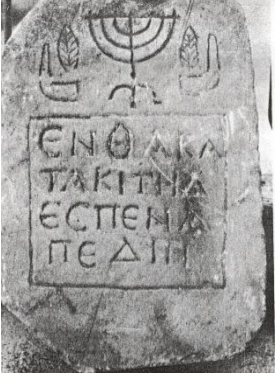
Web : www.sulusaray.gov.tr

SULUSARAY BELEDİYE BAŞKANLIĞI

TEL : 0356 651 60 80 FAKS : 0356 651 60 85

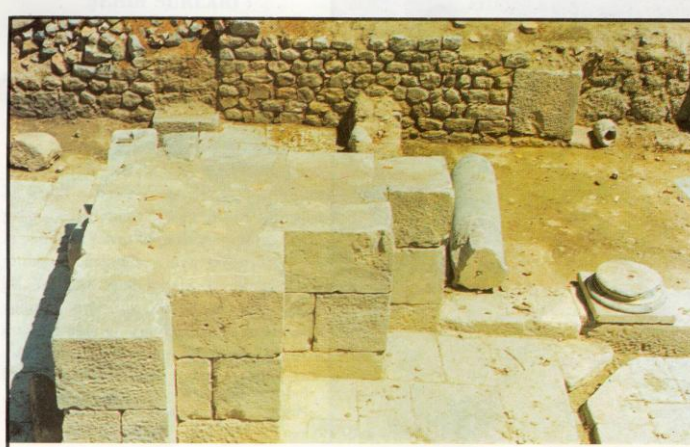
Web : www.sulusaray60.bel.tr

M.S. 4.yüzyılda şehirde Hıristiyan halktan başka Yahudi bir topluluğun yaşadığı ele geçen epigrafik belgelerden anlaşılmaktadır.

Yapılacak olan kapsamlı kazı çalışmaları ve araştırmalarla ulu ve azametli şehri Sebastopolis binlerce yıllık uykusundan uyanacak ve eski görkemli günlerine geri dönecektir.

Sebastopolis'in 3 km güneybatısında günümüzde de kullanılan termal tesisler bulunmaktadır. Antik dönemden bu yana şifalı suların tedavi edici özelliği bilinmektedir. Termal tesislerde şifa bulanlar tarafından Sağlı tanrısı Asclepios'a adanmış pek çok yazıt bulunmuştur. Sondaj kazılarında gün ışığına çıkarılan hamam, kilise, şehir suru, gymnasium gibi yapılar ve köprü, kentte yerleşimin M.S.1.yüzyıl ile 4.yüzyıl arasında yoğun olduğunu göstermektedir.

SEBASTOPOLIS

TOKAT-SULUSARAY

